

**MATERIAŁ ĆWICZENIOWY Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE Z TEMATÓW: RODZAJE SPOŁECZEŃSTW, STRUKTURA SPOŁECZNA, PRZEMIANY SPOŁECZNE W POLSCE W XX WIEKU.**

**Opracowanie materiału: Alicja Wachnianin-Męcina, nauczyciel doradca metodyczny historii w CRE WŁ w Skierniewicach**

ZAD. 1 Zbiorowość, która korzysta z najstarszych sposobów gospodarowania to społeczeństwo, podkreśl:

- a. tradycyjne                      b. przemysłowe                      c. postindustrialne                      d. masowe

ZAD. 2 Społeczeństwo masowe - wpisz 3 cechy je charakteryzujące:

- a. ...                      b. ...                      c. ...

ZAD. 3 Cechą społeczeństwa informacyjnego jest, podkreśl poprawną odpowiedź:

- a. tworzenie informacji                      b. używanie nowoczesnych środków komunikacji  
c. duże znaczenie znajomości oprogramowani                      d. używanie tradycyjnych form w zakładach pracy

ZAD. 4 Jakie społeczeństwo prezentuje ilustracja?



4.1. Poniższa ilustracja przedstawia społeczeństwo, podkreśl poprawną odpowiedź:

- a. zamknięte                      b. konsumpcyjne  
c. informacyjne                      d. otwarte

4.2. Uzasadnij odpowiedź odwołując się do elementów graficznych źródła: ....

ZAD. 5 Jaki typ społeczeństwa prezentuje zdjęcie?



5.1. Poniższa grafika przedstawia społeczeństwo

- a. Konsumpcyjne                      b. globalne  
c. tradycyjne                      d. przemysłowe

ZAD. 6 Zdjęcie prezentuje społeczeństwo: 2p



6.1. Poniższa grafika przedstawia społeczeństwo, podkreśl poprawną odpowiedź:

- a. informacyjne                      b. tradycyjne  
c. konsumpcyjne                      d. nomadyczne

6.2. Uzasadnij odpowiedź odwołując się do elementów graficznych źródła: ....

ZAD. 7 W społeczeństwie tym dominują postawy nietolerancji tolerancji i brak poszanowania dla różnorodności. Samodzielnie ni mogą decydować o własnym życiu.

Powyższy opis odnosi się do społeczeństwa:

- a. masowego                      b. otwartego                      c. zamkniętego                      d. globalnego

ZAD. 8 Cechą wyróżniającą społeczeństwo pierwotne jest:

- a. dominuje kryterium płci i wieku                      b. duże znaczenie miała władza polityczna  
c. dominuje praca wytwórcza                      d. duże znaczenie miała władza kobiet

ZAD. 9 Handel, transport, bankowość, turystyka dominują w społeczeństwie. Podkreśl poprawna odpowiedź:

- a. masowym                      b. postindustrialnym                      c. industrialnym                      d. żadnym z powyższych

ZAD. 10 W Polsce mamy do czynienia ze społeczeństwem, podkreśl poprawna odpowiedź:

- 10.1. a. zamkniętym                      b. przemysłowym                      c. rolniczym                      d. żadnym z powyższych

10.2. Uzasadnij odpowiedź: .....

ZAD. 11 Społeczeństwo podzielone jest na dwie przeciwstawne grupy, dominuje dwuczłonowy, biegunowy podział społeczeństwa, jest to ujęcie:

- a. funkcjonalne                      b. dychotomiczne                      c. gradacyjne

ZAD.12 Rozstrzygnij czy zdanie jest prawdziwe czy fałszywe:

1. Według marksizmu struktura społeczna miała model gradacyjny.	P / F
2. Elitami nazywa się osoby będące na szczycie w ujęciu gradacyjnym struktury społecznej	P / F
3. Społeczeństwo morficzne to społeczeństwo zbudowane z elementów ( grup społecznych) tworzących strukturę.	P / F
4. W ujęciu funkcjonalnym interes jednostki jest nadrzędny wobec interesów całości.	P / F
5. Mikrostruktury oparte są na bezpośrednich oddziaływaniach i interakcjach pomiędzy poszczególnymi jednostkami je tworzącymi.	P / F

ZAD. 13 Klasa społeczna to:

a. Klasa jest immanentnym elementem ustroju kapitalistycznego (w tym również zgadzał się z Marksem), który charakteryzuje się istnieniem wolnego rynku, swobodą działalności gospodarczej oraz obrotu pieniądza.

B. Zbiorowość ludzi, którzy uznają, że łączy ich wspólna pozycja społeczna.

C. Zbiorowość ludzi, którzy uznają, że łączy ich wspólne państwo.

ZAD. 14 Przedstawicielem teorii linearnej rozwoju społecznego był:

- a. Vilfredo Pareto                      b. Pitrim                      c. Sorokin                      d. August Comte

ZAD 15. Przedstawicielem teorii dychotomicznej rozwoju społecznego był:

- a. Emile Durkheim                      b. Giambattista Vico                      c. Karol Marks

ZAD.16 Daniel Bell jest twórcą pojęcia społeczeństwa:

- A – globalnego                      B – postindustrialnego                      C – informacyjnego                      D – masowego

ZAD. 17 Przyporządkuj rodzaje struktury społecznej właściwym jej ujęciom – wpisz litery np. a. b, ...

a. demograficzna, b. zawodowa, c. klasowa, d. warstwowa, e. narodowościowa (etniczna), f. wyznaniowa

ujęcie statystyczne	ujęcie socjologiczne

ZAD. 18 Zapoznaj się z tekstem, a następnie wykonaj ćwiczenie.

Waldemar Furmanek Nowa stratyfikacja społeczna wskaźnikiem przemian cywilizacyjnych: *W szeroko prowadzonych analizach społeczno -zawodowych nie wystarcza już tradycyjny model stratyfikacji społecznej, który obejmował podział ludzi na warstwy społeczne z uwagi na ich podstawowe formy aktywności zawodowej. Pojawiają się nowe koncepcje stratyfikacji zarówno społecznych, jak i zawodowych. (...) Źródłem przemian w rozumieniu i społecznym znaczeniu własności jest przechodzenie od klasycznego pojmowania rynku na rzecz tzw. rynku sieciowego. Wiąże się to w pierwszej kolejności z rezygnacją z bezpośredniej wymiany rynkowej towarów między sprzedającymi i kupującymi. (...) Wymiana dóbr ustępuje miejsca relacjom polegającym na krótkotrwałym dostępie klientów do serwerów działających w sieciach.*

Źródło: Waldemar Furmanek, Nowa stratyfikacja społeczna wskaźnikiem przemian cywilizacyjnych,

18.1. Wyjaśnij jakie przemiany doprowadziły do wykształcenia się nowej stratyfikacji społecznej. Podaj przyczyny tych zmian: ...

ZAD. 19 Do każdego opisu w tabeli podaj nazwę odpowiadającej mu formy organizacji społeczeństwa w Polsce.

Opis przemian społecznych	Nazwa formy organizacji społeczeństwa
1.Po I wojnie światowej rozwijający się przemysł stał się częścią gospodarki, w której zatrudnienie znalazło ponad 30 % społeczeństwa w Polsce.	
2.Po II wojnie światowej proces rozwoju gospodarczego doprowadził do przewagi zatrudnienie znalazło ponad 60% społeczeństwa.	
3. W latach 90. XX wieku proces rozwoju gospodarczego doprowadził do przewagi sektora usług i spadku znaczenia dotychczasowych dziedzin produkcji.	